EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 28
COM(2025) 442 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisijai suteiktais pagal Reglamentą (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisijai suteiktais pagal Reglamentą (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso[1] Komisijai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus (žr. 10 straipsnį dėl įgaliojimų delegavimo).

Įgaliojimai susiję su šiais tikslais:

- iš dalies keisti I priedą, kad būtų užtikrintas suderintųjų indeksų palyginamumas tarptautiniu lygmeniu pagal Jungtinių Tautų individualaus vartojimo pagal paskirtį klasifikatorių (COICOP) (4 straipsnio 3 dalis);
- papildyti naujais punktais 4 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje pateiktą sąrašą;
- pakeisti 5 straipsnio 8 dalyje pateiktą sąrašą, kad į suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI) ir SVKI pagal pastovius mokesčių tarifus (SVKI pagal PMT) būtų įtraukti azartiniai lošimai.

Naudodamasi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisija pagal Reglamento (ES) 2016/792 10 straipsnio 2 dalį turi užtikrinti, kad šie aktai būtų pagrįsti ir jais nebūtų užkraunama didelė papildoma našta valstybėms narėms ar vienetams respondentams. 10 straipsnio 2 dalyje taip pat reikalaujama, kad Komisija, atlikdama su deleguotuoju aktu susijusį parengiamąjį darbą, laikytųsi savo įprastos praktikos ir konsultuotųsi su ekspertais, taip pat valstybių narių.

Galiausiai, pagal 10 straipsnio 5 dalį, apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija privalo nedelsdama ir tuo pat metu pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Pagal Reglamento (ES) 2016/792 10 straipsnio 3 dalį, įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2016 m. birželio 13 d. Šie įgaliojimai savaime pratęsiami penkerių metų laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija privalo parengti naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą.

Šia ataskaita įvykdomas minėtas įpareigojimas.

---

[1] 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/95, (OL L 135, 2016 5 24, p. 11, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/792/oj).

3. KOMISIJOS NAUDOJIMASIS DELEGUOTAISIAIS ĮGALIOJIMAIS

2020 m. Komisija paskelbė ataskaitą COM(2020) 354 *final*[2], apimančią pirmąjį penkerių metų naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus pagal Reglamento (ES) 2016/792 10 straipsnio 3 dalį laikotarpį, ir pažymėjo, kad tuo laikotarpiu įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus nebuvo pasinaudota.

Tolesniu laikotarpiu pagal savaiminį įgaliojimų pratęsimą Komisija pasinaudojo įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais jai pagal Reglamento (ES) 2016/792 10 straipsnio 3 dalį, priimdama Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/3159[3].

Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2024/3159 Reglamentas (ES) 2016/792 iš dalies pakeistas taip:

- I priedas „Europos individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius (ECOICOP)“ atnaujintas pagal naują redakciją (ECOICOP 2 red.), remiantis įgaliojimais, Komisijai suteiktais pagal Reglamento (ES) 2016/792 4 straipsnio 3 dalimi, ir
- azartiniai lošimai įtraukti į SVKI ir SVKI pagal PMT, remiantis įgaliojimais, Komisijai suteiktais pagal Reglamento (ES) 2016/792 5 straipsnio 8 dalies antrą pastraipą.

Priėmus 2018 m. JT COICOP[4], reikėjo iš dalies pakeisti Reglamento (ES) 2016/792 I priedą, kad būtų užtikrintas suderintų kainų indeksų palyginamumas tarptautiniu lygmeniu. Šiuo pakeitimu sudaromos sąlygos suderinti ECOICOP su patikslintu JT COICOP, atsižvelgiant į reikšmingus namų ūkių vartojimo modelių pokyčius nuo 1999 m., kai buvo parengta pirmoji JT COICOP redakcija.

Komisija, pasikonsultavusi su ekspertų grupėmis, parengė metodines gaires, kuriomis užtikrinamas pakankamas suderinimas, kad būtų galima rengti azartinių lošimų subindeksą. Todėl ji pasinaudojo Reglamento (ES) 2016/792 4 straipsnio 3 daliu suteiktu įgaliojimu priimti deleguotuosius aktus, kad pašalintų azartinius lošimus iš į SVKI taikymo sritį neįtrauktų punktų lentelės, pagal to reglamento 5 straipsnio 8 dalį. Todėl azartiniai lošimai dabar įtraukiami į SVKI kaip namų ūkių galutinių piniginių vartojimo išlaidų dalis.

Deleguotasis aktas bus pradėtas taikyti nuo ataskaitinio 2026 m. sausio mėnesio.

---

[2] Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisijai suteiktais pagal Reglamentą (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso (COM(2020)354 *final*).

[3] 2024 m. rugsėjo 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/3159, kuriuo dėl vartojimo klasifikatoriaus ir azartinių lošimų įtraukimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso, (OL L, 2024/3159, 2024 12 20, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2024/3159/oj/eng).

[4] Žr. Jungtinių Tautų Statistikos skyriaus leidinį (JT COICOP).

Azartinius lošimus įtraukus į SVKI ir SVKI pagal PMT, deleguotasis įgaliojimas iš dalies keisti 5 straipsnio 8 dalį panaikinamas, nes juo pasinaudojant pakeitimai jau atlikti.

Klasifikatoriaus pakeitimas gali turėti įtakos naujo klasifikatoriaus ir 5 straipsnio 8 dalies lentelėje pateikto punktų, kuriems taikoma išimtis, sąrašo suderinamumui. Todėl, kaip nustatyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2024/3159 ketvirtojoje konstatuojamojoje dalyje, esant skirtumams lentelėje nuorodos į išvardytus produktus turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į iš dalies pakeistą klasifikatorių.

Siekiant spręsti problemas, susijusias su valstybėms narėms tenkančiomis išlaidomis ir našta, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2016/792 10 straipsnio 2 dalyje, iš ES bendrojo biudžeto buvo skirta finansinė parama dotacijomis, remiantis valstybių narių pasiūlymais ir atsižvelgiant į poreikį padėti atlikti pakeitimus, kurių reikia jų nacionalinėms duomenų rengimo sistemoms, kad būtų galima pereiti prie naujo COICOP klasifikatoriaus ir pasirengti azartinių lošimų įtraukimui.

Valstybėms narėms ir respondentams taip pat buvo pateiktos konkrečios rekomendacijos dėl azartinių lošimų traktavimo[5], siekiant padėti įgyvendinti šį pakeitimą.

Reglamento (ES) 2016/792 pakeitimai, kurie laikyti būtinais siekiant išlaikyti aukštus SVKI statistinio tikslumo standartus, buvo aptarti su valstybių narių ekspertais, kaip reikalaujama pagal minėtojo reglamento 10 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą.

Taip pat nuspręsta, kad priimant abu pakeitimus kartu bus pasiekta sąveikos.

Apskritai Komisijos naudojimasis deleguotaisiais įgaliojimais pagerins suderintų kainų indeksų aktualumą, nes bus atsižvelgiama į esamas ekonomines struktūras ir aukščiausius statistikos standartus.

4. IŠVADA

Priimdama Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/3159, Komisija pasinaudojo įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus pagal Reglamento (ES) 2016/792 10 straipsnį.

Komisija mano, kad ji turėtų išlaikyti Reglamente (ES) 2016/792 numatytus deleguotuosius įgaliojimus. Įgaliojimai keisti Reglamento (ES) 2016/792 4 straipsnio 4 dalį arba toliau keisti I priedą tebėra labai svarbūs siekiant patenkinti būsimus poreikius, atsirandančius dėl infliacijos raidos. Atitinkamai suderinti vartotojų kainų indeksai ir būsto kainų indeksas bus patobulinti, kad ir toliau atitiktų aukštus kokybės ir palyginamumo standartus.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.

---

[5] Rekomendacijos dėl azartinių lošimų traktavimo rengiant SVKI, 2024 m. gruodžio mėn.